

Bilag 3

Symptomer og signaler

Generelle symptomer og signaler

En række symptomer og signaler kan være tegn på mistriivsel. Denne mistriivsel kan skyldes en æresrelateret konflikt eller negativ social kontrol, men nogle symptomer og signaler kan også være tegn på andre former for omsorgssvigt og mistriivsel. De bør derfor sammenholdes med den øvrige viden om den pågældende og dennes familieforhold. Er der f.eks. tale om en restriktiv familie med stærke køns- og generationshierarkier, hvor ære har stor betydning? Oversigten over symptomer og signaler er ikke en facitliste, men en række opmærksomhedspunkter.

Psykiske og fysiske symptomer

- Generel mistriivsel
- Ensom
- Træt
- Svært ved at sove
- Koncentrationsproblemer
- Psykosomatiske symptomer som ondt i hovedet, maven eller andre dele af kroppen
- Samvittighedskvaler
- Depression og/eller angstanfald
- Opgivende og umotiveret
- Relationsproblemer
- Forsøg på selvmord eller anden selvskadende adfærd
- Skyld- og skamfølelser

Adfærdsændringer

- Ændring i påklædning
- Lyver
- Mistroisk
- Aggressiv og udfarende
- Rastløs Lige glad
- Virker bange, angst eller indelukket
- Bekymret
- "Alt for" velfungerende/overtilpasset
- Begynder at stjæle eller anden afvigende adfærd
- Begynder at dyrke overdreven sport

Symptomer og signaler særlige for børn og unge under 18 år

Skole og fritidsliv

- Barnet/den unge oplever sociale restriktioner
- Deltager ikke i skolens arrangementer eller andre fritidsaktiviteter
- Må ikke deltage i aktiviteter med det modsatte køn - herunder lektieaktiviteter
- Familien afskærer bestemte uddannelsesvalg
- Skolepræstationer bliver dårligere
- Overpræstation hvor næsten al fritid bruges på skolearbejde
- Meget fravær fra skole (sygdom/pjæk/husarrest)
- Kommer for sent eller overholder ikke aftaler
- Lever et dobbeltliv med fx forskel i opførsel i skole og i hjemmet
- Få eller ingen venner/veninder
- Hentes af bror eller anden familie lige efter skole
- Mange pligter og stort ansvar i hjemmet

Familierelationer

- Der tales om forlovelse i hjemmet
- Familien skal rejse til hjemlandet over en længere periode
- Er tidligere løbet væk hjemmefra
- Søster eller bror har været udsat for pres fx til ægteskab
- Familien overvåger og kontrollerer adfærd og sociale aktiviteter
- Familien tjekker mobil og sociale medier fx Facebook
- Ændringer i familierelationer og roller fx ved faders dødsfald

Symptomer og signaler særlige for voksne over 18 år

Job og uddannelse

- Ægtefælle/familien vil bestemme niveau af deltagelse på arbejdsmarkedet og sprogskole
- Begrænsninger i uddannelsesvalg
- Stort ansvar og mange forpligtelser i hjemmet
- Få eller ingen venner/veninder
- Meget fravær fra sprogskole, aktiveringscenter, praktik og lign.
- Svær at motivere til aktiv deltagelse på arbejdsmarkedet/ arbejdsmarkedsrettede aktiviteter
- Kommer for sent eller overholder ikke aftaler

Familierelationer

- Familien skal rejse til hjemlandet over en længere periode
- Vedkommende har været på krisecenter eller henvendt sig ang. muligheden herfor
- Andre i familien fx børn eller søskende har været udsat for pres fx til ægteskab
- Må ikke deltage i aktiviteter med det modsatte køn
- Familien/ægtefællen overvåger og kontrollerer adfærd og sociale aktiviteter
- Familien/ægtefælle tjekker mobil og sociale medier fx Facebook
- Der har tidligere været vold eller trusler om vold i familien
- Familiemedlemmer deltager altid i samtaler og følger den pågældende til og fra sprogskole, aktivering m.v.